

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Transport van jonge duikertjes. Er zijn verschillende soorten van eenden en zagers, die soms hoog in holle boomen nestelen. Al van ouds vraagt men zich af, hoe de jongen, pas uit den dop, nu veilig en wel naar beneden komen en naar het water, waar ze thuis behooren. „Nos Oiseaux” bulletin de la société romande pour l'étude et la protection des oiseaux, geeft in zijn nummer van December 1934 hiertoe een aardige bijdrage. Op het voorplein van de Eglise Collegiale van Neuchâtel daar staat een lindeboom en in een holte daarvan, bijna negen meter boven den beganen grond, broedt geregeld een Groote Zaagbek (*Mergus m. merganser*). Het uitkomen der jongen geeft ieder jaar vreugde aan verscheidene Neuchâtelois. Onze vriend Richard wordt telefonisch gewaarschuwd en neemt coram populo verschillende experimenten. In 1933 zet hij negen jongen, die al uit 't nest waren gekomen boven op een muur, 5 à 6 meter hoog. Zonder aarzelen springen ze er af en komen ongedeerd op den grond. Dan (het lijkt een middeleeuwsch verhaal) zet hij ze in een diepe houten kist en dadelijk klauteren ze al fladderend en al grijpend met scherpe klauwtjes, vlug omhoog. Dan brengt Richard ze naar het meer, begeleid door de angstige moedervogel. En dan — wat is er in haar brein omgegaan? — vliegt de oude vogel ijlings terug naar het nest en haalt daar haar tiende jong vandaan, en brengt dat, het dragende op den rug, naar het water, zorgvuldig balanceerend.

In 1934 zag een ambtenaar op een der regeeringsbureaux, die toevallig uit het raam keek, hoe de jongen gewoonweg langs den eenigszins hellenden stam naar omlaag scharrelden en hoe toen de moeder één der jongen op haar rug nam en zoo naar het meer bracht.

Een dergelijk geval werd waargenomen door een arbeider op het Bieler Meer. Hij zag een Zaagbek binnenvliegen in een holte in een eik 25 voet boven den grond, krom haar na en vond toen een nest met tien jongen. Hij ging weer omlaag en stuurde een kameraad weg, om een ladder te halen en een mand, om dan die jongen te bemachtigen. Maar ondertusschen kwam de oude vogel, haalde één voor één de jongen uit het nest en bracht ze naar het veilige water. T.

Het ringen van vogels. Ardea van Dec. 1934 bevat de „Resultaten van het Ringonderzoek betreffende den vogeltrek ingesteld door het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden. Het is een bloote opsomming zonder gevolgtrekkingen of generalisaties. Als bijzonderheid wordt echter vermeld, dat Groote Stern 4743 een-en-twintig jaren lang zijn ring heeft gedragen en dat had nog langer kunnen zijn. Prof. Van Oort had hem bij Kerkwerpe op Schouwen geringd op 17 Juni 1912 en het dier is bij Duinkerken geschoten op 8 Juni 1933.

Zilvermeeuw 18403, 1 Juli 1915 op Schiermonnikoog geringd is 18 Februari 1933 op Borkum geschoten en werd dus bijna 18 jaar.

Andere vogels komen er minder goed af. Van de 74 aalscholvers die in 1933 geschoten, dood gevonden of gevangen zijn waren er 26 geringd in 1932 en 36 in 1933. Twee werden er na gevangen te zijn, weer losgelaten.

Ook voor de meeuwen en reigers krijgen we ongeveer dezelfde verhoudingen. De 13 torenvalken, die in 1933 dood gevonden of gevangen zijn, waren alle dertien in hetzelfde jaar geringd, op één na die in 1932 zijn merk kreeg. Slechts twee ervan hadden de grenzen van ons land overschreden. Aangenaam doet het evenwel aan, dat niet één van die vogels is *geschoten*. Ik zou wel eens willen weten, hoeveel *niet-geringde torenvalken* dood gevonden worden.

Het ringen van vogels heeft groote diensten aan de wetenschap bewezen en doet dat nog. Maar het moet geschieden met kennis, omzichtigheid en eerbied. De directie van het Leidsch Museum heeft onlangs regelen vastgesteld, om de eventuele nadeelen van deze methode voor de vogelwereld tot het kleinst mogelijke minimum terug te brengen. Jac. P. Th.

Een luie noteboom. Op een van de fruitweckerijen bij Goes staat een okkernoteboom (*Juglans regia* L.), een zaailing van ongeveer 15 jaar oud, de afstammeling van een boom, die bijzonder groote noten voortbrengt en bovendien zeer vruchtbaar is. Een paar jaar geleden bracht de oogst van dezen boom alleen niet minder dan $\pm f$ 340.— op. Geen wonder dus, dat men pogingen in het werk heeft gesteld om zaailingen te krijgen, waarschijnlijk evenwel niet wetende, dat de kans van slagen zeer gering is, omdat de noot zich niet zuiver voortplant. Tegenwoordig geschiedt de vermeerdering naar ik vernam dan ook door enten, wat alleen onder het nemen van zeer bijzondere voorzorgen gelukt.

Deze zaailing heeft de eigenaardigheid, dat hij geen voorjaarslot maakt. Als in Juni alle boomen, ook zijn soortgenooten, volop in het blad staan, ziet hij er nog even kaal uit als in den winter, zoodat hij den indruk maakt dood te zijn. Pas in de laatste helft van Juni beginnen de knoppen uit hun winterslaap te ontwaken en vormt zich een St. Janslot, dat zich geheel

normaal ontwikkelt. Gebloeid heeft hij nog niet. Mocht het St. Janslot toch later nog eens tot bloei komen, dan zal toch van vruchtdragen geen sprake zijn, omdat de tijd voor voldoende vruchtzetting ontbreekt. Op den duur wordt hij dus een waardelooze sta-in-den-weg en zal hij wel opgeruimd worden. Toen ik hoorde, dat men reeds plan had daartoe over te gaan, heb ik verzocht hem voorloopig nog te sparen, omdat ik vermoed, dat men hier of daar wel prijs zou kunnen stellen op het bezit van dit curiosum. Mocht dit zoo zijn, dan ben ik gaarne bereid mijne bemiddeling te verleen.

Driehuis, Jan. '35.

L. H. VAN BERK.

Franjepoot bij Amsterdam. Op 22 September 1934 werd door ons waargenomen een exemplaar van de Grauwe Franjepoot (*Phalaropus lobatus*) op de Amsterdamsche baggerbergplaats „De Rothoek” gelegen aan 't Noordzeekanaal. Hij bevond zich te midden van een groote troep Bontbekpleviers, Bonte Strandloopers en Kleine Strandloopers, die zich opielden op een zeer modderig gedeelte van het terrein. De waarneming was echter slechts zeer kort.

Op 30 September 1934 deden we een tweede waarneming van de Grauwe Franjepoot, mogelijk was dit hetzelfde exemplaar, thans echter op een terrein liggende tegenover eerstgenoemd terrein, aan de andere zijde van het Noordzeekanaal ter hoogte van de Coenhaven.

Ditmaal konden we de vogel beter gadeslaan. Hij was heelemaal niet schuw en we konden dan ook vanaf de dijk alle details van 't veerenkleed prachtig zien. Opvallend was de snipachtige teekening op de rug, de donkere bovenkop met lichte oogstreep en het witte voorhoofd. De dunne snavel met duidelijk omlaag gebogen punt sloot iedere verwarring met de Rosse Franjepoot (*Phal. fulicarius*) uit.

In tegenstelling met de eerste waarneming, zagen we hem hier geregeld zwemmend. Hierbij trof ons de sierlijke, hoogopgerichte houding.

Het vliegbeeld was weinig opvallend, slechts verdient vermelding een onduidelijke lichte band over de vleugels en de grijsachtige randen der buitenste staartveeren.

Het geluid, dat we onder het opvliegen een enkele maal hoorden, zouden we kunnen weergeven als „kwit, kwit”; de i-klank eenigszins overhellend naar de ù, geen ie-klank.

Hij schijnt zich hier slechts eenige dagen te hebben opgehouden, doch het feit, dat hij vlak onder Amsterdam gezien werd, leek ons de vermelding waard.

Amsterdam.

R. J. BENTHEM.
J. E. SLUITERS.

Ransuilen te Amsterdam. In het Vondelpark houden zich tegenwoordig eenige ransuilen op. Zondag j.l. telde ik er zes in de Coniferen op het eilandje in den vijver voorbij de muziek-tent. Ook hebben ze zich opgehouden in het groepje moerascypressen daartegenover. Daaronder vond ik eenige uileballen. Bij onderzoek bleek mij, dat ze niets bevatten dan restanten van musschen: schedels, snavels, etc. Geen spoor van ratten of muizen. Nu, musschen hebben we genoeg in het park.

Amsterdam, 8 Januari 1935.

L. DE VRIES.

Zou 't waar zijn? De heer G. Th. de Vries trekt m.i. zeer terecht in twijfel een mededeeling uit de H.P., dat vogels interesse hebben voor brandend materiaal en hiermede brand kunnen veroorzaken. Nu vond ik in Brehm (Volksuitgave van S. P. Huizinga, 2e druk) 't volgende over *Pyrrhocorax alpinus*. „Hij heeft een merkwaardige liefhebberij voor vuur, trekt dikwijls de brandende pit uit de lamp en slikt deze in, haalt 's winters gloeiende stukjes kool uit het haardvuur, zonder dat dit hem eenigszins schaadt. Hij vindt het zeer prettig, den rook omhoog te zien stijgen, zoodra hij 'n test met vuur ziet, zoekt hij 'n stuk papier, linnen of hout, werpt dit er in en gaat ervoor staan om naar den rook te kijken”.

't Is werkelijk zeer fraai; echter in Brehm's Tierleben 1913 wordt bovenstaande niet vermeld. Wie van de lezers bezit bijv. een tamme, dergelijk met vuur spelende torenkraai?

Groningen, 7 Jan. 1935.

S. J. DIJKSTRA.

AANGEBODEN:

Ornithologia Neerlandica, De Vogels van Nederland, het standaardwerk van Prof. Van Oort, afl. 1 t.m. 5 (complete tekst en platen van futen, zeeduikers, stormvogels, roeipotigen, reigers,